

Et handlekraftig kontrollutvalg er viktig
for å sikre demokratisk innsyn og kontroll

Årsplan 2017

Kontrollutvalget Øyer
kommune

Kontrollutvalget Øyer kommune

Innhold

1. INNLEDNING.....	2
2. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING.....	2
3. KONTROLLUTVALGETS HOVEDFOKUS I 2017	3
3.1 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon	3
3.2 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon	3
3.3 Oppgaver knyttet til selskapskontroll	4
3.4 Oppgaver knyttet til løpende tilsyn med forvaltningen	4
3.5 Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets budsjett	5
3.6 Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen	5
4. MØTEPLAN FOR 2017.....	6

1. INNLEDNING

Kommunestyret har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget er kommunestyrets redskap for å føre løpende kontroll og tilsyn med forvaltningen på kommunestyrets vegne. Et handlekraftig kontrollutvalg er viktig for å sikre demokratisk innsyn og kontroll.

I veilederen «Kontrollutvalgsboken» fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet står følgende i forordet; «Kontrollutvalget er avgjørende for å oppnå en velfungerende egenkontroll i den enkelte kommune og fylkeskommune. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit til kommunen og er viktig for å sikre effektiv og rett bruk av ressurser. Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget sammen med sekretariatet, administrasjonssjefen og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.»

Kontrollutvalget utfører arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i kapittel 12 (§§ 76-80) om «Internt tilsyn og kontroll. Revisjon». I medhold av kommuneloven § 77 nr. 11 er det laget en egen forskrift for kontrollutvalg. I forskrift for kontrollutvalg § 20 framgår det at kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har et eget kompetent sekretariat.

Kontrollutvalgets oppgaver knytter seg både til tilsyn med den kommunale forvaltningen, kommunale foretak, kommunalt eide selskaper og tilsyn med kommunens revisor Innlandet Revisjon IKS. Forskrift om kontrollutvalg har bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon (kap. 4), forvaltningsrevisjon (kap. 5) og selskapskontroll (kap. 6). I tillegg er kontrollutvalget gitt oppgaver i forbindelse med valg av revisor (§ 16), ansettelse, suspensjon og oppsigelse av revisor (§ 17) og budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen (§ 18).

2. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget som er valgt høsten 2015 består av 5 faste medlemmer og 5 varamedlemmer:

Representanter:

Odd Inge Vistad (leder)
Rigmor Aarø Spiten (nestleder)
Birgit Wasrud

Håkon Løken
Ane Bræin Aas

Vararepresentanter:

1. Anne Marie Bagstad Jøranli
2. Elin Paulsrud
3. Ingunn Rikje

1. Erling Broen
2. Ole K Hagen

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet. Denne funksjonen kan ikke legges til kommunens administrasjon eller til den som utfører revisjon for kommunen. Øyer kommune har derfor inngått et interkommunalt samarbeid med Hedmark fylkeskommune, Oppland fylkeskommune og kommunene Lillehammer og Gausdal om et eget sekretariat. Kontrollutvalgets leder sitter i styret for samarbeidet.

3. KONTROLLUTVALGETS HOVEDFOKUS I 2017

3.1 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

Ved behandling av kommunens regnskap avgir kontrollutvalget en uttalelse, som stiles til kommunestyret (se forskrift om kontrollutvalg § 7). Formannskapet får kopi av uttalelsen, slik at denne er kjent når formannskapet gir sin innstilling til kommunestyret.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader som mottas fra revisjonen, behandles fortløpende (se forskrift om revisjon § 4, 2. ledd). Kontrollutvalget har et spesielt ansvar med å følge opp forhold som er omtalt i nummererte brev. Forhold som ikke blir godt nok fulgt opp av rådmannen, sendes kommunestyret til videre behandling. Revisjonens nummererte brev nr. 1 av 6.4.2016 lå til grunn for revisjonens negative konklusjon i revisjonsberetning for årsregnskapet for 2015. Kontrollutvalget fulgte opp det nummerte brevet i sak 16/16 den 31.10.2016 og vil ytterligere følge opp forholdet omkring avsetning av tap på fordringer i forbindelse med revisjonens behandling av årsregnskapet for 2016.

For øvrig er kontrollutvalgets rolle å påse at kommunens regnskap blir reviderte på en betryggende måte. Hvordan kontrollutvalget følger opp dette er beskrevet nedenfor under oppgaver knyttet til kontrollutvalgets tilsynsansvar overfor revisjonen.

3.2 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapporter og annen informasjon føre tilsyn med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med kommunens revisjon foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater. Kontrollutvalget påser derfor at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon (se kommuneloven § 77 nr. 4 og forskrift om kontrollutvalg § 9). Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret - jf. forskrift om kontrollutvalg § 11.

Kommunestyret vedtok plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 i møtet den 24.11.2016:

- 1) Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019, med følgende prioriterte tema:
  - Intern kontroll i byggesaksbehandlingen (gjennomføres i 2016)
  - Forebyggende helsearbeid
  - Økonomistyring
  - Rus/psykiatri
  - Næringslivsutvikling
- 2) Mulige tema innen interkommunale samarbeid foreslås drøftet sammen med de andre kontrollutvalgene i regionen på fellesmøte i 2017.
- 3) Planen revurderes halvveis i perioden og kontrollutvalget gis myndighet til å foreta eventuelle endringer i planen i løpet av planperioden.
- 4) Ferdigstilte forvaltningsrevisjonsrapporter oversendes fortløpende til kommunestyret for behandling der.

Det legges opp til at planen rulleres en gang i løpet av valgperioden. Kontrollutvalget bruker planen som grunnlag for bestillinger hos revisjonen, følger opp underveis, sender revisjonsrapporten til behandling i kommunestyret og følger opp vedtaket i ettertid ved behov. I noen tilfeller brukes planen som grunnlag for å be om orientering fra rådmannen i kontrollutvalgets møter, mens i andre tilfeller ender temaene opp kun med foranalyser. For øvrig er det delegert til kontrollutvalget at det har mulighet til å endre på planen underveis i valgperioden hvis det kommer opp tema som synes mer aktuelle og interessante enn de som framgår av opprinnelig plan. Dette rapporteres til kommunestyret via kontrollutvalgets årsrapport.

Forvaltningsrevisjonen "Intern kontroll i byggesaksbehandlingen" ble igangsatt i 2016 og behandles av kontrollutvalget i møtet den 5.12.2016.

Iverksetting av planen utover i 2017 vil være avhengig av kontrollutvalgets budsjetttramme til forvaltningsrevisjon.

3.3 Oppgaver knyttet til selskapskontroll

Selskapskontroll er hjemlet i kommuneloven § 77 nr. 5 og i § 80. Ifølge kommuneloven § 77 nr. 5 skal kontrollutvalget «påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.» Kommuneloven § 80 hjemler utvidet tilsyn i heleide fylkeskommunale/kommunale aksjeselskaper og interkommunale selskaper. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret - jf. forskrift om kontrollutvalg § 15.

Selskapskontroll består av eierskapskontroll, som er obligatorisk, og forvaltningsrevisjon, som er en «kan-oppgave».

Kommunestyret vedtok plan for selskapskontroll 2016-2019 i møtet den 24.11.2016:

- 1) Kommunestyret vedtar den framlagte "Plan for selskapskontroll 2016-2019", der det prioriteres følgende tema/selskaper:
  - Gudbrandsdal Energi Holding AS, noe som forutsettes gjennomført i samarbeid med øvrige eiere
  - Kommunens eierskapsforvaltning generelt
- 2) Kontrollutvalget gis myndighet til å revurdere plan for selskapskontroll i løpet av planperioden og foreta eventuelle endringer.
- 3) Kontrollutvalget gis myndighet til selv å vurdere om det skal utføres eierskapskontroll og/eller forvaltningsrevisjon i de aktuelle selskapene.
- 4) Rapporter fra gjennomførte selskapskontroller legges løpende fram for kommunestyret.

Iverksetting av planen utover i 2017 vil være avhengig av kontrollutvalgets budsjetttramme til selskapskontroll. Det legges opp til at planen rulleres en gang i løpet av valgperioden.

3.4 Oppgaver knyttet til løpende tilsyn med forvaltningen

Oppgavene nevnt ovenfor utgjør den mest ressurskrevende delen av utvalgets tilsyn med forvaltningen og er i stor grad basert på bestillinger hos revisjonen. Utvalgets tilsynsansvar omfatter imidlertid også en mer løpende oppfølging av det som skjer i kommunen. Dette arbeidet gjøres bl.a. ved at så vel utvalgets medlemmer som sekretariatet følger med på forvaltningen og det som skjer i kommunen, og dette skjer ikke minst via orienteringer fra rådmannen i utvalgets møter.

Følgende punkter er eksempler på hvordan kontrollutvalget utøver sin generelle tilsynsoppgave overfor forvaltningen – dvs. utover bestilte oppgaver innen forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og regnskapsrevisjon:

- Overordnet analyse inkludert rulling av planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.
- Informasjon og orientering fra rådmannen i kontrollutvalgets møter.
- Utvalgets egne observasjoner.
- Innspill og henvendelser til kontrollutvalget.
- Saker der kommunen har vært omtalt i lokalmedia.
- Tema som er omtalt i fagtidsskrifter og/eller riksmedia.
- Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
- Kontrollutvalgets medlemmer og sekretariatet «følger med på» politiske saker som behandles.

Kontrollutvalget har stort utbytte av å benytte seg av orienteringer i møtene. Dette gjøres i noen tilfeller som en del av forarbeidet til temaer som framgår av ovennevnte planer. I andre tilfeller gjøres det for at utvalget skal bli bedre kjent med ulike enheter/avdelinger og rutiner/prosesser i forvaltningen og som grunnlag for å stille spørsmål omkring risiko og risikoreduserende tiltak - dvs. som en egen kontrollform. Det vil også være mulig for utvalget å besøke enheter/avdelinger, men dette har vært lite brukt hittil.

3.5 Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets budsjett

Etter forskrift om kontrollutvalg § 18 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for 2017 for sitt ansvarsområde i møtet den 31.10.2016. Ansvarsområdet omfatter utgifter til revisjon, sekretærsamarbeidet og egen drift. Kontrollutvalget mener budsjetttrammen som har vært de siste årene er for lav og fører bl.a. til at det ikke er rom for en fullstendig forvaltningsrevisjon i året. Derfor foreslo utvalget en økning i 2017. Dette ble ikke godkjent i kommunestyret vedrørende behandlingen av årsbudsjett i møtet den 24.11.2016, men det gis åpning for at kontrollutvalget kan søke om ekstra midler ved behov.

Forslaget til budsjett innarbeides i det totale budsjettforslaget for kommunen. Kontrollutvalgets forslag skal følge med formannskapetets innstilling til kommunestyret.

3.6 Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen

Ifølge forskrift om kontrollutvalg § 4 skal kontrollutvalget påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Videre skal utvalget holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og føre tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og foregår i samsvar med gjeldende lover og regelverk (forskrift § 6) og standarder.

Kommunestyret i Øyer vedtok i sitt møte den 24.06.04 at «*kontrollutvalget på vegne av kommunestyret får fullmakt til å inngå oppdragsavtale om revisjon slik forslaget vedlagt utredningen legger opp til*». Kontrollutvalget inngår derfor på vegne av kommunestyret hvert år en oppdragsavtale med kommunens revisor Innlandet Revisjon IKS.

Kommunens revisor deltar ofte på kontrollutvalgets møter. Dette ivaretar en god kommunikasjon - herunder løpende rapportering om oppgaver som er på gang - og er et viktig bidrag i utvalgets tilsynsoppgave. Utover dette har kontrollutvalgssekretariatet løpende dialog med revisjonen. Utvalgets tilsyn med revisjonen kan beskrives i følgende punkter:

- Uavhengighetserklæring fra daglig leder og oppdragsansvarlige revisorer legges fram årlig for kontrollutvalget som referatsak.
- Informasjon om revisjonens planverk;
  - Revisjonen rapporterer om framdrift i arbeidet med regnskapet ved at strategi behandles i utvalget tidlig på høsten og statusrapport presenteres senere på høsten.
- Behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter;
  - Rapporteringen omkring forvaltningsrevisjon og selskapskontroll skjer iht. avtalt prosess, dvs. vanligvis via presentasjon av foranalyse, prosjektplan og revisjonsrapport. Hvis det er behov kan det også bli en underveis-rapportering i utvalget, og dessuten kan det være behov for bistand fra revisjonen når utvalget eventuelt skal følge opp vedtak i kommunestyret.
- Orientering om/behandling av eventuelle rapporter om misligheter/uregelmessigheter.
- Orientering om/behandling av rapporter og brev vedrørende regnskapsrevisjon og økonomisk intern kontroll;
  - I forbindelse med kontrollutvalgets gjennomgang av årsregnskapet og behandling av sin uttalelse til årsregnskapet, presenterer revisjonen sitt arbeid med årsregnskapet. Revisjonsberetningen stiles til

kommunestyret, men legges fram for utvalget i forbindelse med at utvalget behandler sin uttalelse til årsregnskapet. Hvis revisjonen utarbeider et brev til rådmannen om årsregnskapet, legges dette fram for utvalget til orientering.

- Revisjonen presenterer årlig overfor kontrollutvalget en sammenligning av revisjonskostnader fra lignende revisjonsordninger ellers i landet.
- Ekstern kvalitetskontroll presenteres når dette er gjennomført i revisjonsselskapet.
- Evaluering av kontrollutvalgets tilsynsansvar overfor revisjonen behandles årlig på siste møte før nyttår.

4. MØTEPLAN FOR 2017

Kontrollutvalgets møter skal holdes for åpne dører. Ordfører og oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i utvalgets møter. Kontrollutvalget kan også innkalle rådmann (eller andre fra administrasjonen) i forbindelse med behandling av og/eller orientering om saker. Møtene holdes på dagtid. Kontrollutvalget har vedtatt følgende møteplan for 2017 (det presiseres at innholdet på møtene er foreløpig):

Dato:	Foreløpig innhold:
Mandag 13. februar	<ul style="list-style-type: none"> – Statusrapport kontrollutvalget pr. 31.12.2016 - inkludert statusrapport regnskapsrevisjon – Kontrollutvalgets årsrapport – Oppfølging av politiske vedtak pr. 31.12. – Eventuell orientering fra rådmannen – Videre arbeid med vedtatte planer - eventuell bestilling av foranalyse – Uavhengighetserklæring forvaltningsrevisor
Mandag 13. mars Det foreslås at møtet i mars er et fellesmøte for kontrollutvalgene i Lillehammer-regionen	<ul style="list-style-type: none"> – Planlegging av felles tema for forvaltningsrevisjon/selskapskontroll – Orienteringer og/eller opplæring (det arbeides med aktuelle tema) <p>Det kan være aktuelt at de enkelte kontrollutvalg avsetter tid til separate møter - hvis ikke tema kan forskyves til april.</p>
Møte i uken etter påske - dvs. 18. april	<p>Hvis årsregnskapet og årsmelding for kommunen er klar, og revisjonsberetning er avgitt innen fristen 15.4 - og kommunestyret ønsker årsregnskapet behandlet i april, vil utvalget på dette møtet kunne behandle sin uttalelse til årsregnskapet.</p> <p>Møtetidspunkt må koordineres med møte i formannskapet som er planlagt den 19.</p> <p>Aktuelle tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet - herunder gjennomgang av årsregnskapet og årsmeldingen – Eventuell orientering fra rådmannen – Sak eller referatsak om skatteregnskaps og skatteoppkreverfunksjonen – Eventuell bestilling av foranalyse iht. plan for forvaltningsrevisjon
Mandag 8. mai	<p>Dette er først og fremst en reserve-dag hvis det blir forsinkelser i avleggelse av årsregnskapet eller hvis det er behov for et møte tidligere enn juni.</p>
Tirsdag 6. juni	<ul style="list-style-type: none"> – Statusrapport kontrollutvalget pr. 30.4. – Oppfølging av politiske vedtak pr. 30.4. – Eventuell behandling av revisjonsrapport mindre undersøkelse eller foranalyse – Eventuell bestilling av foranalyse iht. plan for forvaltningsrevisjon – Eventuell orientering fra rådmannen
Mandag 18 september	<ul style="list-style-type: none"> – Budsjett for kontrollutvalget for 2018 – Oppdragsavtale revisjonen for 2018 – Statusrapport kontrollutvalget pr. 31.8. – Oppfølging av politiske vedtak pr. 31.8. – Eventuell orientering fra rådmannen – Eventuell bestilling av foranalyse iht. plan for forvaltningsrevisjon – Sammenligning revisjonskostnader – Strategi for regnskapsrevisjon
Mandag 27. november	<ul style="list-style-type: none"> – Årsplan neste år inkl. møteplan – Eventuell behandling av forvaltningsrevisjonsrapport – Kontrollutvalgets tilsyn med revisjonen – Rullering av planene for selskapskontroll og forvaltningsrevisjon 2016-2019

Det kan bli aktuelt å avlyse noen møter/slå sammen noen møter avhengig av saksmengde. En oppdatert møteplan vil framkomme på sekretariatets hjemmeside.

Saker til kontrollutvalgets møter legges ut på sekretariatets hjemmeside ca. 10 dager før møtene. Denne hjemmesiden er også tilgjengelig via Øyer kommunes hjemmeside under fanen politikk og kontrollutvalget.

Øyer, 5.12.2016

Odd Inge Vistad (sign.)
Leder kontrollutvalget

Øivind Nyhus (sign.)
Sekretariatsleder